

MARULIĆEVI DANI, 2024.

Za ovogodišnje izdanje Marulićevih dana prijavljene su sveukupno 54 predstave iz Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Austrije, Mađarske i Argentine, odnosno preciznije 44 predstave iz Hrvatske, 1 predstava iz Srbije, 3 predstave iz Slovenije, 2 predstave iz Bosne i Hercegovine, 1 predstava iz Austrije, 1 iz Mađarske, 1 iz Njemačke i 1 iz Argentine. Ova brojka svakako dokazuje aktualnost i vitalnost hrvatskih pisaca i dramaturga, kao i utemeljenost osnovne konceptijske ideje festivala koja naglasak stavlja upravo na domaće autorice i autore, na taj način sudjelujući u razvoju hrvatskog dramskog pisma i autorstva, no zastupljenost prijavljenih predstava iz inozemstva nije u skladu s brojem inscenacija hrvatskih autora van granica Hrvatske, pa manji broj prijava iz inozemstva možda više upućuje na to da Festival ima potencijala još se dodatno otvoriti prema novim kazališnim kontekstima.

U konačnici u izbor je ušlo 11 predstava koje su se prije svega izdvojile svojom umjetničkom i produkcijskom kvalitetom, ali i spremnošću na kazališni rizik. Bilo da je riječ o inscenacijama dramskih tekstova suvremenih autorica i autora različitih generacija, dramatizacijama romana čiji prozni krajolici sadrže konkretni dramski potencijal ili autorskim projektima u kojima se tekstualni materijal generira u odnosu na središnju ideju ili temu, sve izabrane predstave kazalište prepoznaju kao mjesto društvene i umjetničke odgovornosti, ali i rizika, te konkretne razmjene koja gledatelje poziva na dijalog i sudjelovanje u promišljanju njihove kazališne i životne zbilje. Tematske preokupacije kreću se od vrlo intimnih, osobnih, pa i ljubavnih priča, preko kritičkog sagledavanja patrijarhata, patrijarhalnog mentaliteta i položaja žena u društvu do kriminalističkih sižea koji svoju temeljnu priču koriste kao put prema društvenoj kritici i kolektivnom preispitivanju. Ovogodišnji izbor postoji i kao svojevrsni dijalog institucionalne i nezavisne scene koje se međusobno isprepliću te na neki način i nadopunjuju. U njemu se susreću velike ansambl predstave, manji formati te duodramske i monodramske forme, predstave koje su poetski vrlo različite, no uvijek u dosluhu sa suvremenim kazališnim strujanjima, jednako usmjerene i prema istraživanju i kritičkom preispitivanju društva u kojem živimo, ali i prema istraživanju i preispitivanju kazališta kao forme koja svoju snagu crpi prije svega iz direktnog i otvorenog kontakta s publikom koju dosljedno tretira kao ravnopravnog sugovornika.

NAPOMENA: Inicijalno je u izboru bila i predstava Tene Štivičić *Drei Winter (Tri zime)* koju je u bečkom Burgtheatru režirao Martin Kušej, no nažalost zbog tehničkih i produkcijskih razloga (u Splitu ne postoji izvedbeni prostor koji bi zadovoljio tehničke uvjete predstave) ova predstava nije ušla u konačni izbor.

1. UO PUNCTUM/ UO T25/ KUNST TEATAR, IVANA VUKOVIĆ: **MOŽEŠ BITI SVE ŠTO ŽELIŠ**, REŽIJA: IVANA VUKOVIĆ

Predstavom *Možeš biti sve što želiš* nagrađivana dramska spisateljica i dramaturginja Ivana Vuković po prvi se puta istovremeno predstavlja i kao redateljica. Zajedno sa svojim timom stvara cjelinu koja problematizira različite oblike patrijarhata, čak i one koje vješto skrivaju svoje mizogino lice. Dvije djevojčice koje se tek spremaju postati djevojke svojom neumornom i nepredvidljivom igrom rastvaraju pred nama svijet koji okuplja mnoge naše svjetove i mnoga ženska iskustva, i u toj igri ne prežu ni pred čim. Njihova sredstva kreću se od hinjene naivnosti i zaigranog glupiranja, preko politički nekorektnog humora do ironične drskosti i sarkazma. Zato je njihovoj kritici podložno sve - pa i one same, pa i predstava u kojoj igraju.

2. HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE IVANA PL ZAJCA, RIJEKA, MANI GOTOVAC: **RASTANCI**, REŽIJA: ANASTASIJA JANKOVSKA

Predstava *Rastanci* riječkog Hrvatskog narodno kazališta Ivana pl Zajca u režiji Anastasije Jankovske i dramatisaciji Elvise Bošnjaka na scenu po prvi puta donosi kazališnu verziju posljednjeg istoimenog romana Mani Gotovac koja kao da je njime najavila i svoj rastanak sa svima nama. I iako u ovoj predstavi ne treba tražiti biografske elemente iz njenog života jer je riječ prije svega o fikciji, ono što ova predstava potvrđuje njen je nezaustavljiv i neponovljiv duh koji je svojom strašću i vizionarstvom obilježio cijelu jednu kazališnu eru. Strast koju je Mani Gotovac živjela duboko je utkana u ljubavnu priču o kojoj piše i koja traje cijeli jedan život, a možda i više njih, podsjećajući nas na sve naše rastanke koje uvijek nekako nosimo u sebi, jer zapravo nikada nismo spremni zaista otići.

3. UO KOLEKTIV IGRALKE U KOPRODUKCIJI S HRVATSKIM NARODNIM KAZALIŠTEM IVANA PL ZAJCA I ZAVODOM VIDNE, **CURE**, REŽIJA: TJAŠA ČRNIGOJ

Kolektiv Igralke već je svojom prvom predstavom *Bakice*, dosljedno preispitujući formu dokumentarnog kazališta, vrlo jasno definirao smjer svojih umjetničkih preokupacija koje se kreću u polju konkretnog društvenog angažmana. Njihova posljednja predstava *Cure* nastala u koprodukciji s HNK Ivana Pl Zajca i Zavoda Vidne te u režiji Tjaše Črnigoj slijedi istu misao angažiranosti, te kroz intimne ispovijesti tri generacije žena progovara o prešućenoj i vrlo osobnoj povijesti ženske seksualnosti postavljajući u svoj fokus pitanje reproduktivnih i spolnih prava žena, upozoravajući nas da je ostvarivanje tih prava i danas, bez obzira na sve promjene sistema koje je država u kojoj živimo prošla, i dalje krajnje upitno, a vrlo često gotovo pa nemoguće.

4. HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE U VARAŽDINU U KOPRODUKCIJI S HRVATSKIM NARODNIM KAZALIŠTEM IVANA PL ZAJCA, RIJEKA, KRISTIAN NOVAK: **SLUČAJ VLASTITE POGIBELJI**, REŽIJA: IVAN PLAZIBAT

Novi roman Kristiana Novaka *Slučaj vlastite pogibelji* ponovno potvrđuje aktualnost i životnost Novakovog pisanja. Istoimena predstava nastala u režiji i dramatisaciji Ivana Plazibata hvata se u koštac s nerazriješenom smrću mladog policajca te kroz priču njegove obitelji i onih koji na nju nepovratno utječu, rastvara priču o društveno-političkim realijama koje nepovratno utječu na najintimnije odluke uspostavljenih karaktera. Njen je narativ koncentrirano vođen kao kriminalistička drama u kojoj je kritička oštrica usmjerena prema tri različita sistema: školstvu, policiji i obitelji koji se nepovratno urušavaju pod pritiskom krivih odluka, manipulacija, korupcije, zataškavanja, dok njeni likovi širom otvorenih očiju gledaju u mrak koji nas okružuje.

5. HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE U ZAGREBU, **ZBILJA**, AUTORSKI PROJEKT TOMISLAVA ŠOBANA, REŽIJA: TOMISLAV ŠOBAN

Autorski projekt *Zbilja*, kazališni debi inače filmskog redatelja Tomislava Šobana, svoju inspiraciju crpi iz predavanja američkog fizičara Richarda Feynmana, te nas u maniri postdramskog kazališta poziva na sasvim drugačije preispitivanje zbilje, kako one kazališne, tako i one koju svakodnevno živimo, ostavljajući nam prostor da u nju asocijativno upisujemo najrazličitije interpretacijske puteve i na taj način stvaramo sasvim osobni doživljaj viđenog. Ova predstava na neki način i redefinira repertoarnu politiku nacionalnih kuća nudeći nam

kazalište koje nastaje izvan svih zadanih okvira, ali ne čini to zato da bi taj zadani okvir razorilo, već da bi ga rastvorilo i navelo na novo promišljanje svojih smjernica koje ide u korak sa suvremenim kazališnim strujanjima.

6. HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE SPLIT, JURICA PAVIČIĆ: **CRVENA VODA**, REŽIJA: IVICA BULJAN

Duboko uronjena u dalmatinske realije predstava *Crvena voda* Jurice Pavičića u režiji Ivica Buljana te dramaturgiji Ivora Martinića svoju priču započinje 1989. jedne rujanske subotnje večeri u kojoj sedamnaestogodišnja djevojka Silva odlazi na lokalnu feštu i nikada se više s nje ne vraća. Policijska potraga ne daje rezultate, a u pozadini njenog nestanka događa se raspad jedne obitelji, ali i jedne države, koju proždire rat i koja se više nema vremena baviti nestalim djevojkama. Balansirajući između napetosti krimi priče i obiteljske tragedije, predstava *Crvena voda* kroz priču o Silvinu nestanku i potrazi za njom koja traje gotovo trideset godina progovara o zemlji u kojoj živimo, o njenim društvenim padovima i moralnim degradacijama koji ju pretvaraju u opustošeni neprepoznatljiv krajolik.

7. GRADSKO DRAMSKO KAZALIŠTE GAVELLA, MATE MATIŠIĆ: **MOJI TUŽNI MONSTRUMI**, REŽIJA: VITO TAUFER

Novi dramski tekst Mate Matišića svojevrsni je piščev odgovor na njegove *Ljude od voska* kao i na mnoge rasprave koje su se nakon premijerne izvedbe oko njih vodile. No, ovoga puta Mate Matišić kao da ide korak dalje vrlo se otvoreno poigravajući pitanjima odnosa fikcije i zbilje, lika i stvarne osobe, kao i naše zapitanosti nad tim što je od onoga što na sceni gledamo istina, a što plod njegove mašte, pri tome se naravno uvijek dosljedno razračunavajući kako s mentalitetom rodnih Ričica, tako i sa samim sobom. *Monstrumi* koje nam istoimena predstava u režiji Vite Taufera donosi jednako su naši, kao i njegovi, a ono što će nam Matišić u izvedbi ansambla GDK Gavella priuštiti, jest da im se uza svu bol koju nose, možemo i nasmijati, jer to je možda jedino oružje koje protiv njih imamo.

8. UO GRUPA U KOPRODUKCIJI S DUBROVAČKIM LJETNIM IGRAMA I U SURADNJI SA SCENOM RIBNJAK I TEATROM EXIT, **MASKE**, REDATELJ: DRAŽEN ŠIVAK

Predstava *Maske* rezultat je suradnje glumca Dražena Šivka, dramaturginje Karle Leko i dramaturga Patrika Gregurca, koja u svoj fokus postavlja masku kao izrazito potentan izvedbeni element. Vodeći nas na svojevrsno putovanje kroz povijest maski koje se seže u daleku prošlost, ova predstava uvijek je istovremeno i u dosluhu sa suvremenim trenutkom koji živimo i u koji nas Dražen Šivak na sceni uvijek vraća. U hibridnoj formi koja se neprestano kreće na granici predavanja i kazališne predstave pokazuje nam koliko je posvećenosti i povjerenja sadržano u susretu s publikom te zašto je maska u kazalištu oduvijek bila sredstvo otkrivanja, a ne skrivanja istine.

9. ZAGREBAČKO KAZALIŠTE MLADIH, **EUFORIJA**, AUTORSKI PROJEKT KSENIJE ZEC, REŽIJA: KSENIJA ZEC

Iako progovara o životu tzv. generacije Z, pa je stoga primarno namijenjena mladima, autorski projekt Ksenije Zec *Euforija* nadilazi strogu podjelu na predstave za mlade i predstave za

odrasle, jer se u životima njenih likova mahom srednjoškolaca zrcali cjelokupni kontekst koji su za njih stvarali upravo odrasli ljudi. Priča o jednom razredu koji se sprema za maturalsnu zabavu kako bi zatvorio jedno poglavlje svog života dok ih u tome bodri njihova razrednica, otvara niz pitanja i suočava nas s mnogim predrasudama i tabuima s kojima se ni mnogi tzv. odrasli ljudi ne znaju nositi. No Euforija to radi na duhovit način kroz glumačku tehniku životinja koja uvelike doprinosi izgradnji uspostavljenih karaktera i cjelokupnog narativa u kojem trenutak maturalsne zabave postaje trenutak inicijacije u svijet odraslih, koji, pokazat će se, nije baš tako euforičan da ih u sebe primi.

10. EUROKAZ, **SIMFONIJE/TURPITUDA**, REŽIJA: RAJNA RACZ

Predstava *Simfonije/Turpituda* mlade redateljice Rajne Racz u svoj primarni fokus postavlja odnos dva velika književna barda Miroslava Krleža i Marka Ristića u trenutku velikih društvenih promjena i nadolazećih ratnih katastrofa. Na razini forme inspirirana peripatetičkom šetnjom ova nas predstava vodi kroz intelektualna druženja dva velika umjetnika i ljudi koji ih okružuju rastvarajući kontekst koji uvelike utječe na njihove živote. I iako nam se vremena o kojima predstava progovara možda na prvi pogled čine dalekima, ona i te kako reflektiraju vrijeme u kojem živimo, upozoravajući nas koliko lako ideologije i politike čije tonove slušamo i danas mogu dovesti do raspada jednog čitavog svijeta.

11. APACHETA SALA/ESTUDIO, IVOR MARTINIĆ: **SERIA UNA PENA QUE SE MARCHITEN LAS PLANTAS (BILO BI ŠTETA DA BILJKE KREPAJU)**, REŽIJA: GUILLERMO CACACE

U predstavi *Seria una pena que se marchiten las plantas (Bilo bi šteta da biljke krepaju)* redatelj Guillermo Cacace metatekstualnost, fragilnost i otvorenost dramskog teksta hrvatskog dramatičara Ivora Martinića transponira u njegov scenski ekvivalent. Riječ je o predstavi čiji je kazališni put nešto drugačiji od onog uobičajenog, jer se probe za nju nisu dogodile prije njene prve izvedbe nego se događaju pred publikom. Tekst je naučen, ali cjelokupni kazališni proces koji tematizira raspad jedne ljubavi događa se ovdje i sada, pred nama. Svaka izvedba tako je zapravo sljedeća proba puna neizvjesnosti i nepoznanica, ali i mogućnosti i prave kazališne istine koja izvedbu tretira kao pokušaj, što ona u svojoj pravoj biti uvijek i jest. Glumci i redatelj, koji ih nikad ne napušta, gotovo poput jazz glazbenika iznenađuju jedni druge, zajedno u trenutku pletući tkivo predstave, oslušujući jedni druge, uvijek spremni da i sebe i publiku odvedu u nekom novom smjeru.

Izbornica: Jelena Kovačić

